

Iran in de actualiteit

In verschillende dagbladen is de afgelopen week gereageerd op het bericht van de IND dat Iraanse terroristen in 2015 en 2017 op Nederlands grondgebied moordaanslagen hebben gepleegd op Iraanse dissidenten en dat de Nederlandse regering daarom nu enige lichte sancties tegen het Iraanse bewind heeft ingesteld. Vooral licht, want de handel mag niet in gevaar komen.

Nu laat Nederland zich dus in wezen gijzelen door handlangers van een regime dat zelf wel als terroristisch mag worden aangemerkt, iets wat we toch nooit hadden willen toegeven. Bovendien is het de vraag of de handel met Iran momenteel deze voorzichtigheid loont, nu de munt daar bijna niets meer waard is en de sancties internationale handelstransacties via Amerikaanse banken onmogelijk maken.

Afgezien daarvan maken wij ernstig bezwaar tegen de voorstelling van zaken in de dagbladen dat er geen werkzame oppositie in Iran meer zou zijn of zelfs dat de oppositie zelf uit (gewezen) terroristen bestaat. De Mujahedin van het Volk (MEK) wordt daarmee bedoeld, die volgens de NRC van 10 januari nauwelijks meer aanhang heeft. Mujahedin betekent strijders, in dit geval voor een antifundamentalistische interpretatie van de Koran. Het Iraanse volk is al meer dan een jaar in opstand, maar heeft geen alternatief om zich op te richten, zo wordt gesuggereerd.

Maar dat is een misvatting. Weliswaar wordt de naam MEK zelden meer gebruikt, maar de idealen van deze oudste verzetsbeweging in Iran, al uit de tijd van de laatste Sjah, zijn nog altijd springlevend en worden verkondigd door de National Council of Resistance of Iran (NCRI), die zijn internationale hoofdzetel heeft in Auvers-sur-Oise in Noord-Frankrijk, de plaats waar Theo en Vincent van Gogh zijn begraven. Dit hoofdkwartier is uitgerust met een moderne radio- en televisiestudio en bovendien de beste internet-apparatuur om de bevolking in Iran van nieuws te voorzien en het verzet gaande te houden. Natuurlijk probeert het regime, televisie-uitzendingen te blokkeren, maar slaagt daarin slechts gedeeltelijk. Vooral Instagram en Telegram op de telefoontjes van de Iraanse jongeren zijn niet te stuiten en zorgen voor een groeiende aanhang van de NCRI. Behalve vanuit Auvers worden de Iraniërs ook op de hoogte gehouden via soortgelijke video- en internet-apparatuur vanuit Albanië, waarheen in 2017 de ruim tweeduizend overlevende opposanten uit een oud vluchtelingenkamp in Irak, Ashraf geheten, voorlopig zijn geëmigreerd. Het was een grote internationale bijeenkomst van de NCRI in Parijs waaraan zij meewerkten, die vorig jaar juni het doelwit was van de aanslag door de Iraanse geheime dienst die door de Franse geheime dienst verijdeld werd.

De NCRI wordt geleid door een vrouw, Maryam Rajavi, en streeft naar een vrij en democratisch Iran met algemeen kiesrecht en scheiding van religie en staat, gelijke rechten voor mannen en vrouwen en evenzo voor etnische en religieuze minderheden. Ze willen een geweldloze verandering van regime: het volk van Iran moet hen zelf binnenhalen. De NCRI wil ook alle nucleaire apparatuur stilleggen en massavernietigingswapens verbieden.

Het regime van de mullahs doet al decennia hardnekkige pogingen om deze beweging te demoniseren in de ogen van binnen- en buitenland en leek daarin te slagen. Europese regeringen lieten zich lange tijd zand in de ogen strooien, uit angst om handelsvoordelen te verliezen. Maar na al meer dan een jaar van binnenlandse opstand lijkt daaraan nu heel geleidelijk een einde te komen.

Prof. dr. Johanna Maria van Winter, Utrecht, 12 januari 2019

Dr. Wim P.H. de Boer, Rijswijk

Gerrit van der Meer, Warmond

Ir. Willem Hendrik Beindorff, Den Haag

Bauke Leijenaar, Nijmegen